

Секція: Економіка

Щербакова Єлизавета Юріївна

студентка

Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

м. Київ, Україна

СУЧАСНІ ТRENДИ В ІНВЕСТУВАННІ У ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ: ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ

Людський капітал – це сукупність знань, навичок, здібностей, мотивації та досвіду людей, які використовуються для створення економічної цінності. Це нематеріальний актив, який є основою для інновацій, продуктивності та економічного зростання. Інвестування в людський капітал включає в себе витрати на освіту, навчання, охорону здоров'я, підвищення кваліфікації та розвиток навичок працівників.

Людський капітал відіграє ключову роль у сучасній економіці, заснованій на знаннях. Висококваліфіковані, освічені та мотивовані працівники є основним джерелом конкурентної переваги для компаній та країн. Тому інвестиції в людський капітал є важливим стратегічним пріоритетом для забезпечення довгострокового економічного зростання. Тренди в цій сфері постійно змінюються, відображаючи глобальні економічні, соціальні та технологічні трансформації [1, с. 51-52].

Найпомітнішим трендом на сьогоднішній день є тренд на збільшення інвестиції в освіту і професійний розвиток, а саме у STEM-освіту (S – science, T – technology, E – engineering, M – mathematics). Посилення ролі STEM-освіти є одним із пріоритетів модернізації освіти, невід'ємною складовою державної політики підвищення конкурентоспроможності національної економіки та розвитку кадрового потенціалу. STEM-освіта спрямована на розвиток особистості через формування навичок,

природничо-наукової картини світу, світогляду та життєвих цінностей з використанням трансдисциплінарних методів навчання [2, с. 21]. Уряди та приватні компанії багатьох країн, включаючи США і Китай, активно інвестують у розвиток STEM-освіти.

Набирає обороти і тренд на збільшення інвестиції в сферу здоров'я та добробуту, а саме за допомогою розширення вже наявних програм охорони здоров'я та створення нових з особливим приділенням уваги підтримки психічного здоров'я. Багато країн пішли на цей крок через наслідки COVID-19. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, у перший рік пандемії COVID-19 поширеність таких станів, як депресія та тривога, зросла більш ніж на 25 %. Збільшення кількості людей, які потребують допомоги з психічним здоров'ям, призвело до зростання попиту на послуги психологів, психотерапевтів, психіатрів та інших фахівців. Це збільшило інвестиції в розширення доступності та якості цих послуг: були розроблені нові технології та інструменти, такі як телемедицина, мобільні додатки для підтримки психічного здоров'я та онлайн-програми терапії тощо.

COVID-19 став причиною і для тренду на збільшення інвестиції в сферу діджиталізації та розвитку онлайн-освіти. Масовий перехід на дистанційне навчання через карантинні обмеження та соціальну дистанцію спричинив ряд викликів, які стимулювали інвестиції в цю сферу. З закриттям шкіл та університетів виникла гостра потреба в альтернативних формах навчання, щоб забезпечити безперервність освітнього процесу. Це призвело до зростання попиту на онлайн-платформи, курси та інструменти дистанційного навчання, такі як Мій Клас, Classtime, Zoom, Coursera, edX тощо. Для підтримки онлайн-навчання та роботи з дому знадобилося суттєво розширити та покращити доступ до широкосмугового Інтернету, а також забезпечити надійність цифрових інфраструктур, що стимулювало розвиток сектору цифрових технологій [3, с. 178]. Не менш важливою стала тема підготовки викладачів для навчання у дистанційній формі. Знадобилося

перепідготувати та підвищити кваліфікацію викладачів у сфері використання нових технологій та методик дистанційного навчання. Це в свою чергу стимулювало інвестиції в програми підготовки та розвитку педагогічних кадрів з боку держави та приватного сектора.

З пандемією COVID-19 та переходом на дистанційну роботу значно посилюється акцент і на розвиток м'яких навичок (soft skills), таких як комунікація, критичне мислення та емоційний інтелект. Роботодавці почали шукати працівників, які вміють самоорганізовуватися, працювати самостійно, а також ефективно співпрацювати з іншими людьми в онлайн-середовищі. Деякі компанії-гіганти як Google проводили внутрішні тренінги та програми для розвитку м'яких навичок для своїх працівників, що посприяло підвищенню продуктивності та ефективності роботи команд.

Висновок. Інвестиції в людський капітал є ключовим фактором економічного розвитку. Сучасні тренди, такі як акцент на STEM-освіту, здоров'я, діджиталізацію та розвиток м'яких навичок, демонструють, що інвестиції ці сприяють підвищенню продуктивності та інноваційності. Успішні компанії, які зробили ставку на розвиток людського капіталу, демонструють високі результати та стійку конкурентну перевагу. Перспективи цієї сфери передбачають подальше зростання інвестицій, персоналізацію навчання, посилення ролі безперервного навчання.

Література

1. Shevchenko D. Investment in human capital as a factor in increasing the competitive advantages of the economy. *Innovative economy*. 2021. No. 5-6. P. 51–56. doi: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2021.5-6.7>.
2. Мельник Л., Карінцева О., Кубатко О., Сотник І., Завдов'єва Ю. Цифровізація економічних систем та людський капітал. *Mechanism of an Economic Regulation*. 2022. 2(88). P. 9-28. doi: <https://doi.org/10.21272/mer.2020.88.01>.

3. Трушлякова А. Інвестиції та розвиток людського капіталу в умовах діджиталізації економіки. *Економічний аналіз*. 2020. Т. 30, № 1. doi: <https://doi.org/10.35774/econa2020.01.02.173>.